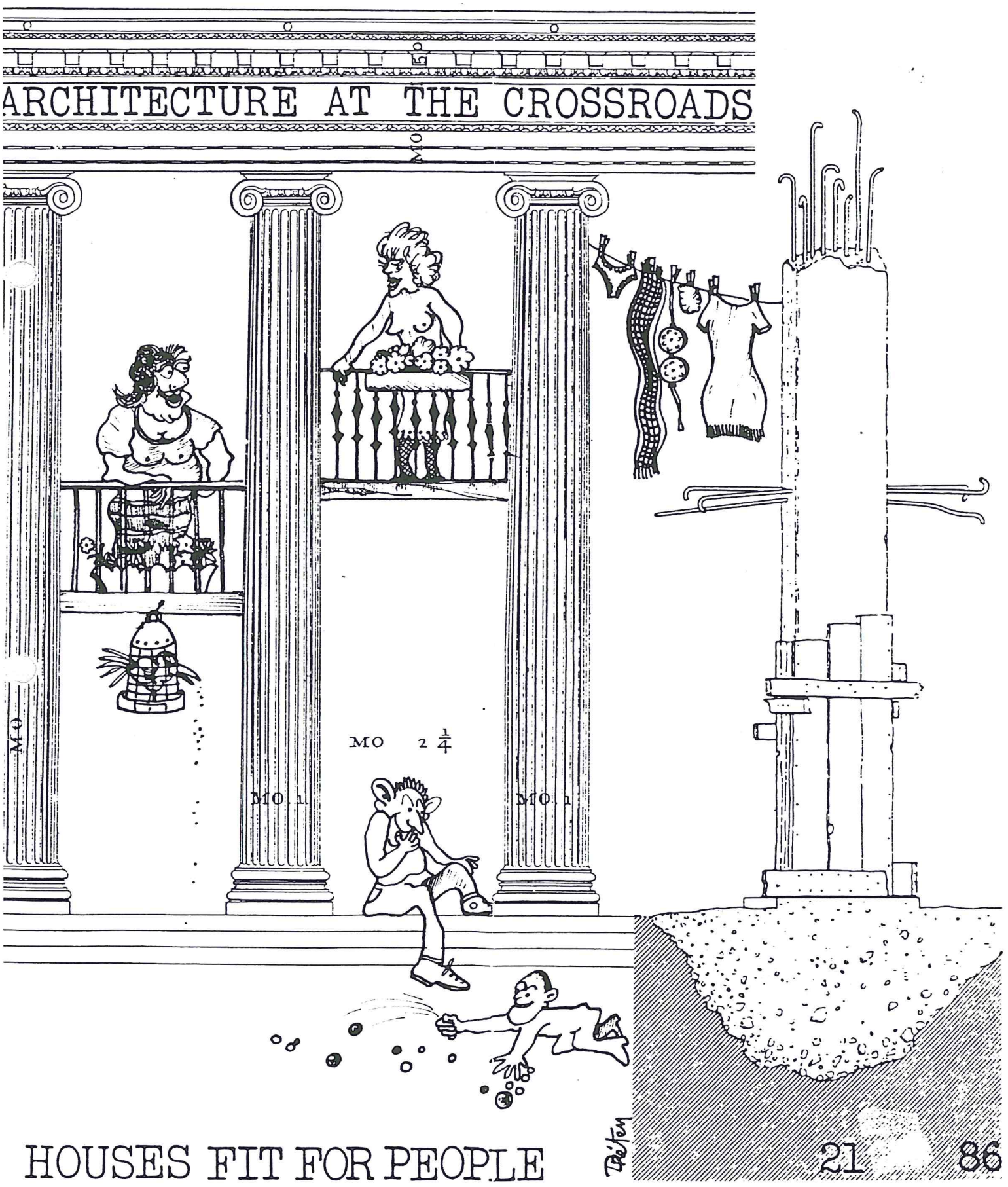
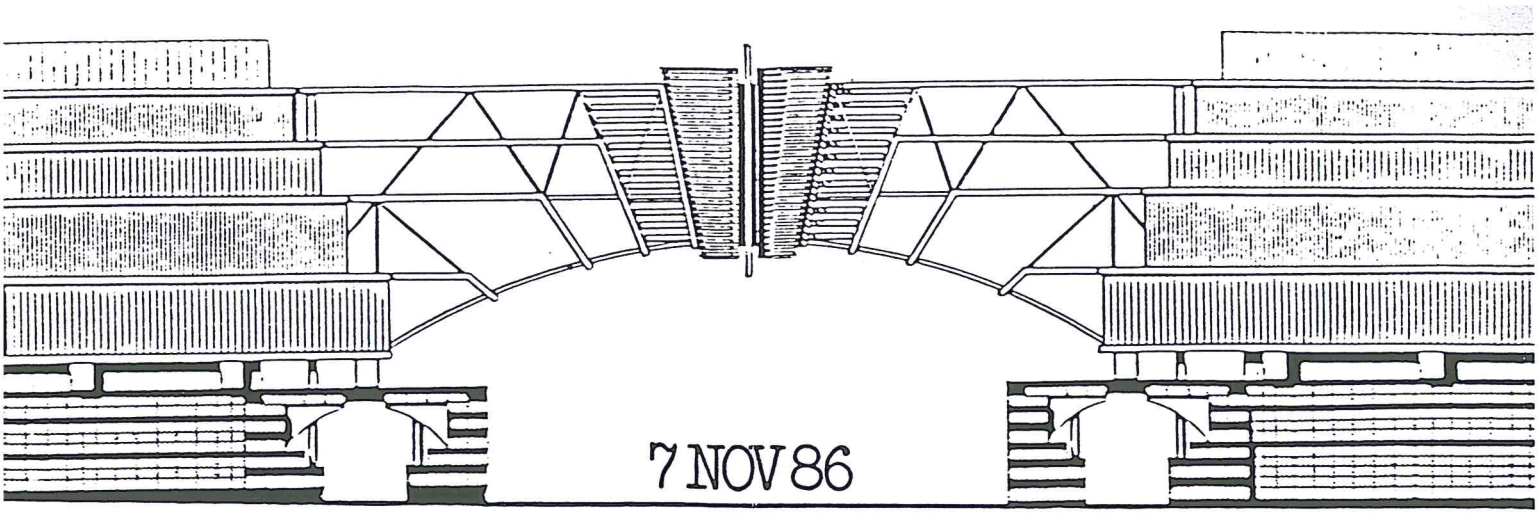
ar'chlpel

HOUSES FIT FOR PEOPLE

21 86

ARCHITECTURE AT THE CROSSROADS

cyclus van zeven vrijdagavonden rond de BBC-2 reeks over hedendaagse architektuur

4e VRIJDAGAVOND - 7 NOVEMBER 1986 om 20u.30 stipt (deuren open vanaf 19u.30)

projektie van de videofilm

HOUSES FIT FOR PEOPLE

gevolgd door een panelgesprek en zaaldebat i.v.m. de

WISH WEDSTRIJDEN

met

SIEG VLAEMINCK (moderator), JO CREPAIN, MARCO BOLLEN, PIERRE HUYGHEBAERT en JAAK JANSSENS, over het videoprogramma en over de WISH wedstrijden voor sociale woningbouw,

in het LEERHUYS, Groeninge 35, Brugge - inkom 100 Fr (leden ARCHIPEL : gratis)

Ter gelegenheid van deze avond wordt een kleine gelegenheidstentoonstelling opgezet rond WISH INZENDINGEN - vooraf te bezichtigen vanaf 19u.30

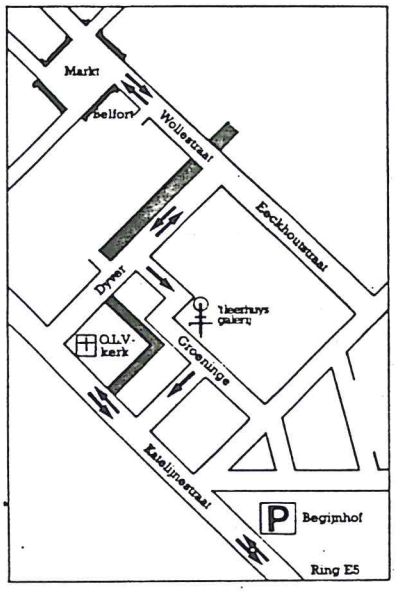
Rustige gedachtenwisseling, boeiende controverses ... tot laaiende ideëenkonfrontaties ... De voorbije vruchtbare debatavonden (met het publiek als zeer aktief panellid) rond de BBC-reeks bleken "to the point" te gaan.
Architektuur is (dan toch) bespreekbaar. Dat blijkt ...

Inmiddels heeft een ruim, vast publiek om de drie weken de weg naar het LEERHUYS gevonden. Maar ook de afwezigen op de vorige avonden kunnen rustig de draad opnemen. De avonden behandelen immers telkens een afgerond tema. Ze richten zich niet enkel tot "specialisten", maar tot alle belangstellenden in hedendaagse architektuur.

De reeks van zeven vrijdagavonden wordt ingericht door de architektuurvereniging ARCHIPEL, samen met de VERENIGING ALGEMENE AANNEMERS BOUWWERKEN.

't leerhuys galerij

Lieve Hermant
Groeninge 35 8000 Brugge
Tel.: 050/33.03.02

WISH INZENDINGEN

Vooraf : gelegenheidstentoonstelling

WISH INZENDINGEN (open vanaf 19u.30).

In 1982 lanceerde JO CREPAIN in een A+ nummer over architektuurwedstrijden een noodkreet : "In België staan we nergens... In het land waar het beroep en de titel van architekt het best beschermd zijn, wordt het minst aan architektuur gedaan. Naast het mecenaat van enkele partikulieren of bedrijven, de staatsprijzen en van enkele realisatiewedstrijden, blijft de chaos, de banaliteit, de korruptie ... ... architektuurwedstrijden zijn zeker niet de enige weg naar kwaliteitsverbetering, maar deze weg ... heeft in het buitenland zijn sporen ruim verdiend. Het wordt hoog tijd dat ook hier de overheid de handschoen opneemt ..."

Reeds twee jaar later kon CREPAIN terugblikken op de WISH 84 : 6 wedstrijdlaureaten voor het bouwen van 150 sociale woningen (10 % van de sociale woningbouwproduktie). Er volgde WISH 85 ...

Om het debat rond de WISH ook visueel te situeren, hebben we bij een aantal deelnemers hun inzendingen opgevraagd. Het gaat hier niet om een representatieve tentoonstelling, maar om een eerder toevallige greep inzendingen, verzameld bij ARCHIPEL-leden en anderen. Om u in de gelegenheid te stellen de panelen vooraf rustig te bekijken gaan de deuren open vanaf 19u.30.

gespecialiseerd COMPACT disc DIGITAL AUDIO centrum
Zuidzandstraat 42
8000 Brugge
050/33 34 95

hifi home

reeds 20 jaar het brugs
huis van vertrouwen
voor BETERE
HIFI en VIDEO

videoprogramma

HOUSES FIT FOR PEOPLE

Het BBC-2 videoprogramma behandelt dit keer het tema sociale woningbouw, kollektieve woningbouw.
Beknopte inhoud :
De Duitse Siedlungen uit de jaren dertig vormden de ambitieuze, enthousiaste inzet van een jonge generatie architekten : Le Corbusier, Gropius, Mies van der Rohe ... Het programma vangt aan met de Berlijnse Siedlung van Bruno Taut uit 1930.
Het geloof in een "stralende" toekomst zinderde na tot de jaren zestig. De Berlijnse unité d' habitations (Le Corbusier 1957) en de Walter Gropiusstadt (1960) waren toonaangevende modellen.
De modellen werden op grote schaal internationaal overgenomen. Hun reproduktie bracht diepe twijfels teweeg, tot zelfs een Mies van der Rohe op het eind van zijn leven zich afvroeg "what the hell went wrong ?".

De modernistische weg werd ook verder geëxploreerd.
Runcorn new town : Stirling 1967 ... Marne la Vallée : Henri Ciriani 1980 ("revelatie sinds de unité d'habitation" dixit Kenneth Frampton) ... Het monumentale Alexandra Road : Brown 1977 ...
Maar de doorsnee internationaal gereproduceerde "containerarchitektuur" lokte reakties uit. De pendel sloeg terug. Het modernistisch geloof werd tot nul herleid. Een vloed van Angelsaksische, vernaculaire, pittoreske woningbouw-projekten grepen terug naar de traditionele tema's ... Individuele woningen, zadeldaken, bakstenen, straten en pleinen, tuinen, de wijk als dorp ... Camillo Site bleek opnieuw aktueler dan de CIAM ...

Het werd gevolgd door een tegenreaktie : het strakke neo-Corbusiaanse Maiden Lane : Londen 1983, Benson en Forsyth. Een reaktie tegen "kneuterigheid", doch nu reeds ten prooi aan vandalisme.

In Berlijn nam Rob Krier, samen met een zestal architekten, het tema "stedelijk bouwblok" als komponent van de stad opnieuw op. Voor de Bauaustellung 87 werd Berlijn in een woningbouwwerf herschapen die niets meer gemeen heeft met de vroegere realisaties uit de jaren 60.

In Frankrijk bouwde Ricardo Bofill rond Parijs de postmoderne "les Arcades du Lac". Het werd voor sommigen met "ontzag" betiteld als het "Versailles pour le peuple" of door anderen met "humor" als het "Chenonceaux pour les pauvres". Palladio en Ledoux werden verder geciteerd in het monumentale "Palais Abraxas" en "le Théâtre" van Bofill.
Niet ver ervan verrees "les Arènes de Picasso" van Nunez ("ode aan Ledoux" - volgens sommigen, "aan Camembert" volgens anderen).

Maar ook in Frankrijk kenden de nostalgische, vernaculaire banlieux met hun traditionele referenties een populair succes, terwijl echter Roland Castro in Marne la Vallée en Henri Gaudin in St. Quentin en Yvelines, tegen die stroom in, beheerst, bedaard en rustig, de moderne vormgeving verder exploreerden.

Het programma sluit af met een Housing Estate in het Londense Covent Garden district van O'Conham. Een typerend produkt van Engelse cluster- en galerijbouw ... en tenslotte met de bedenking dat moderne architektuur ook verder een hedendaags alternatief kan blijven bieden voor de trieste "containers" enerzijds, en de "imitaties" uit het verleden anderzijds ...

PANELGESPREK en DEBAT :

of men met de stellingen akkoord gaat, of ze afwijst ...

De standpunten die de programmamakers innemen en de getoonde voorbeelden zijn beslist kontroversieel genoeg om een boeiend debat in te leiden.

Een debat in twee delen :

- *eerst : panelgesprek en debat, inhakend op het programma, de voorbeelden en stellingnamen;*
- *vervolgens : panelgesprek en debat over sociale woningbouw in Vlaanderen, in konkreto : de WISH wedstrijden.*

Over de WISH wordt uiteenlopend gereageerd :

- *enthousiast :*
  "sociale woningbouw slaat in Vlaanderen nu definitief de weg in naar het jaar 2000 ... het zijn bakens voor de toekomst ..." (Minister Buchmann, na WISH 84)
- *mild,sceptisch, maar nog hoopvol :*
  " ... lovenswaardig initiatief, doch één zwaluw maakt de lente niet ... de architektuur zelf is met WISH niet fundamenteel verbeterd ... maar ... architektuurwedstrijden zoals WISH zijn geenszins onbelangrijk ... Door het groeiend aantal ernstige wedstrijden, zal hun impakt stilaan meegroeien en het architektuurpeil stijgen ..." (Philippe LAPORTA, na WISH 85).
- *tot negatief :*
  "... een wedstrijd zoals WISH kan geen verandering brengen in de sociale huisvesting zolang zij die als een maatschappelijk gegeven in haar bestaande struktuur aanvaardt, jazelf bevestigt ...
  Eerder wordt hier duidelijk hoe architektuur en -wedstrijden meer dan ooit misschien, door het bestaande systeem geaccapareerd en gebruikt wordt."
  (Bart DOUCET na WISH 85).

HET PANEL

SIEG VLAEMINCK (moderator)
- *licentiaat sociale wetenschappen, en stedebouw & ruimtelijke ordening;*
- *docent Provinciaal Hoger Architektuurinstituut te Hasselt*
- *jurylid WISH*

JO CREPAIN
- *architekt*
- *docent SHIAS (Stedelijk Hoger Instituut Architektuur & Stedebouw) te Gent*
- *gastdocent te Maastricht, Rotterdam, Nantes*
- *initiatiefnemer WISH en voorzitter van de jury*
- *prijzen en wedstrijdenlaureaat*

MARCO BOLLEN
- *architekt*
- *laureaat WISH 85 Provincie Antwerpen, Kapellen*

PIERRE HUYGEBAERT
- *architekt*
- *docent Hoger Architektuurinstituut Gent*
- *laureaat WISH 84 (ism L. Haegen) - provincie West-Vlaanderen, Kuurne*

JAAK JANSSENS
- *architekt*
- *laureaat WISH - provincie Limburg*

HOUSES FIT FOR PEOPLE

"Daarom horen de volkse woningen decent te zijn en alles te bezitten wat bij de woning van de rijke hoort, enkel in mindere mate, met kleinere afmetingen."
L.B. Alberti (midden XVe eeuw).

"Des maisons destinées à loger les pauvres, doivent tenir quelque chose de la pauvreté".
Laugier M. in "Essai sur l'architecture" (1755).

"Men begint in te zien dat de arbeider evenals de machine een goed onderkomen behoeft, wil hij veel veel produceren"
D.O. Engelen (1870).

"De term volkshuisvesting zegt al veel op zich: het gaat om het huisvesten van het volk. Deze eenvoudige omschrijving laat het begrip reeds veel van zijn onschuld verliezen. Huisvesten is een actief, overgankelijk werkwoord. Het heeft geen wederkerigheid in zich. Men huisvest zichzelf niet. In de absurde hypothese dat iedereen een gelijkwaardige woning zou toebedeeld krijgen, dat er hoegenaamd geen verschil meer zou te merken zijn tussen de villa van de directeur en de villa van zijn ondergeschikten, noch tussen een villawijk voor directeuren en een villawijk voor arbeiders, dat er zelfs geen onderscheidelijke wijken meer zouden bestaan, dan nog zou het woonprobleem niet opgelost zijn. De oplossing bestaat er niet in iedereen op gelijke wijze van de welvaart en de cultuur te laten delen, zolang die een door enkelen geplande welvaart en cultuur is.
Ik onderschat het belang van de vormgevingsaspekten niet, maar vormgeving staat niet zelden op zich en is daarenboven niet onschuldig. De werkelijkheid waarvoor ze staat kan ze niet verbergen.
De moeilijkheid in het geval van de huisvesting is dat er geen rechte weg naar een oplossing bestaat. De enige oplossing bestaat er in afstand te doen van een onrechtmatige macht en tot een rechtvaardiger machtsverdeling over het wonen te komen. Die machtsverdeling kan er niet komen door aan volkshuisvesting te verzaken, want dan wordt deze nog meer dan nu aan blinde speculatiemachten overgeleverd.
Als er een taak voor volkshuisvesting is weggelegd is het die vervreemdende machten op het gebied van het wonen uit te schakelen en ze over te dragen aan wie ze in een maatschappij, die zich democratisch noemt, rechtmatig toekemen: de bewoner."
G. Bekaert: "Volkhuisvesting, wat is dat?" (22.06.1976).

"Ook zonder bewoners in de (voor)ontwerpfaze moet het doenbaar zijn architectuur te concipiëren die mogelijkheden open laat, die geen belemmeringen vormt voor latere veranderingen, voor veranderend gebruik, voor het toekomstig participeren van nog onbekende bewoners."
Maar het is precies in het gevecht met die normen dat en deel van ontwerperstaak moet gezocht worden: de I van WISH, het ideeënrijke van de wedstrijd zou onder meer moeten liggen in de intensiteit van dat gevecht; het maken van ontwerpen die aan normen beantwoorden maar er niet toe kunnen herleid worden, ontwerpen wier bestaanrecht niet alleen aan normen te danken is.
Ch. Vermeersch: "Voetnoten bij W.I.S.H.'84" in A+ n°86 (1985).

"Dit initiatief is gegroeid vanuit de bekommernis de sociale woningbouw nieuwe impulsen te geven door het stimuleren van onderzoek en experiment. Gezocht dient te worden naar verbeteringen die betrekking hebben op alle facetten van de woonproblematiek in zijn ruimste betekenis. Dit ook in de overtuiging dat een in al zijn facetten degelijk bestudeerd projekt wel beter maar niet noodzakelijk duurder hoef te zijn."
uit de inleiding bij de toelichting op "W.I.S.H.'85".

HOUSES FIT FOR PEOPLE

We mogen niet vergeten dat hier een volk leeft, dat ooit de prachtigste steden en kathedralen bouwde. Het is toch niet mogelijk dat datzelfde volk nu alleen nog fermettes kan bouwen en uitblinken in banaliteit en wansmaak. "België, het lelijkste land ter wereld": we zijn er allemaal een beetje verantwoordelijk voor, maar architekten en politicie toch een klein beetje meer dan Jan met de pet.
De primeur kunnen ze ons alvast niet meer afsnoepen: WISH'84 was er eerst in Vlaanderen en is er goed gewedst: waar we vreesden dat in de jury ambtenaren van de administratie en vertegenwoordigers van de gebruikers tegenstrijdige en zelfs onverzoenbare visies zouden ontwikkelen t.o.v. architekten, bleek eerder het tegendeel. Over echte kwaliteit bestaat blijkbaar een ongeschreven konsensus die over alle lagen van en standen, alle intellektuele niveau's, alle politieke partijen en ideologieën heen aangevoeld wordt.
Ook de taak van de jury is nog niet helemaal afgelopen. Ze heeft zich als morele plicht gesteld de projekten te volgen en te zien of ze gebouwd worden in de geest waarin ze ontworpen zijn. De ideeën moeten nog groeien, rijper en rijker worden.
Jo Crepain: "Eerste bedenkingen bij de eerste resultaten, W.I.S.H.'84" in A+ n°86 (1985).

Een wonder mag het inderdaad genoemd worden wanneer vandaag uit dergelijke loopgrachtenstelling plots met WISH een nieuwe architekturale visie zou groeien. En toch siert het de wedstrijd WISH, de bouwmaatschappijen en de deelnemers, wanneer vanuit dergelijke historische hypotheek van onvermogen met open vizier gezocht wordt naar de vernieuwende impuls.
Vanuit deze kontekst zijn een aantal ontwerpers er in gelukt om op enkele weken tijd de huisvestingspolitiek meer kleur te geven.
J. Baele en J. Bruggemans in "WISH'84: variante op een uitgespeeld tema" in A+ n°86 (1985).

---

noteer alvast volgende avonden

AVOND 5 vrijdag 28 NOVEMBER
BERLIN . A CITY FOR PEOPLE
panel : SIEG VLAEMINCK, MARC DUBOIS, F. VANDEZANDE

AVOND 6 vrijdag 19 DECEMBER
. ISLAM . RESEARCH OF IDENTITY
. JAPAN . THE ZEN WAY OF BUILDING

AVOND 7 vrijdag 9 JANUARI (in plaats van 16 januari)
QUO VADIS

---

algemene koördinatie : PHILIP CARDINAEL - ARCHIPEL
ARCHIPEL : voorzitter MARC FELIX
VERENIGING ALGEMENE AANNEMERS BOUWWERKEN : voorzitter JORIS VERHAEGHE
't LEERHUYS : LIEVE HERMANT

---

ar'chipel (<Gr.-Lat.), m. (-s), 1. zee waarin een groot aantal eilanden en eilandengroepen niet zeer ver van elkaar verwijderd liggen; — 2. die eilanden zelf: *de Griekse, de Oostindische Archipel.*

architect' (**architekt**) (<Gr.), m. (-en), bouwmeester, bouwkundig ingenieur, iem. die de plannen voor gebouwen ontwerpt en op de uitvoering daarvan het toezicht houdt.

ARCHIPEL BERICHTJES

- *Na de ARCHITECTURE AT THE CROSSROADS reeks, gaan de ARCHIPEL aktiviteiten verder. Twee geplande items staan reeds vast :*

  . *<u>eind januari '87</u> :*

  Geleid bezoek aan de tentoonstelling GASTON EYSSELINCK in het nieuwe Provinciaal Museum van Moderne Kunst te Oostende.
  rondleiding en inleiding : MARC DUBOIS
  (samensteller van de tentoonstelling)

  . *<u>vrijdag 10 april '87</u> :*

  voordracht en diaavond : PIET BEKAERT over TUINARCHITEKTUUR in het LEERHUYS.

  In bijlage vindt u overigens een folder van het pas verschenen boek "TUINEN IN VLAANDEREN" waaraan hij heeft meegewerkt. Een schitterend geïllustreerd en beslist warm aanbevolen boek.

---

in voorbereiding : voordrachtavonden ivm het Egyptisch canon - hedendaagse architektuur in Italië - de restauratie van een dorp in midden-Italië ... en uiteraard een architektuurreis voorzien in de eerste dagen van mei, bestemming wellicht Berlijn (?)

Het is u wellicht opgevallen dat ARCHIPEL dit jaar uit de cocon wil breken. Met andere woorden, we willen een zo breed mogelijke groep interessante en geïnteresseerde mensen bereiken. Die kriteria kunnen we uiteraard niet uit telefoonboeken en adreslijsten aflezen, maar u kent ongetwijfeld dergelijke mensen (architekten of niet-architekten).
Bij de leden hebben we met die bedoeling een bijlage gevoegd met beknopte schets van doel en werking opgesteld ten behoeve van mensen die ARCHIPEL niet kennen. Kunt u die bijlage doorgeven aan geïnteresseerden uit uw omgeving ? (kollega's, stagiairs ...)
Of bezorg ons nuttige adressen ..... als elk ARCHIPEL lid één geïnteresseerde aanspreekt, staan we een goeie stap verder.

Hartelijke groeten,

de ARCHIPEL ploeg : Marc Felix (voorzitter), Philip Cardinael (sekretaris), Freddy Deschacht, Jan Vandewalle, Eugeen Vanassche

---

p.a. Koningstraat 43A bus 1, 8400-Oostende tel. 059/70.21.80

ar'chipel (<Gr.-Lat.), m. (-s), 1. zee waarin een groot aantal eilanden en eilandengroepen niet zeer ver van elkaar verwijderd liggen; — 2. die eilanden zelf: *de Griekse, de Oostindische Archipel.*

architect' (architekt) (<Gr.), m. (-en), bouwmeester, bouwkundig ingenieur, iem. die de plannen voor gebouwen ontwerpt en op de uitvoering daarvan het toezicht houdt.

---------- leden werkjaar 1986 - 1987 ----------

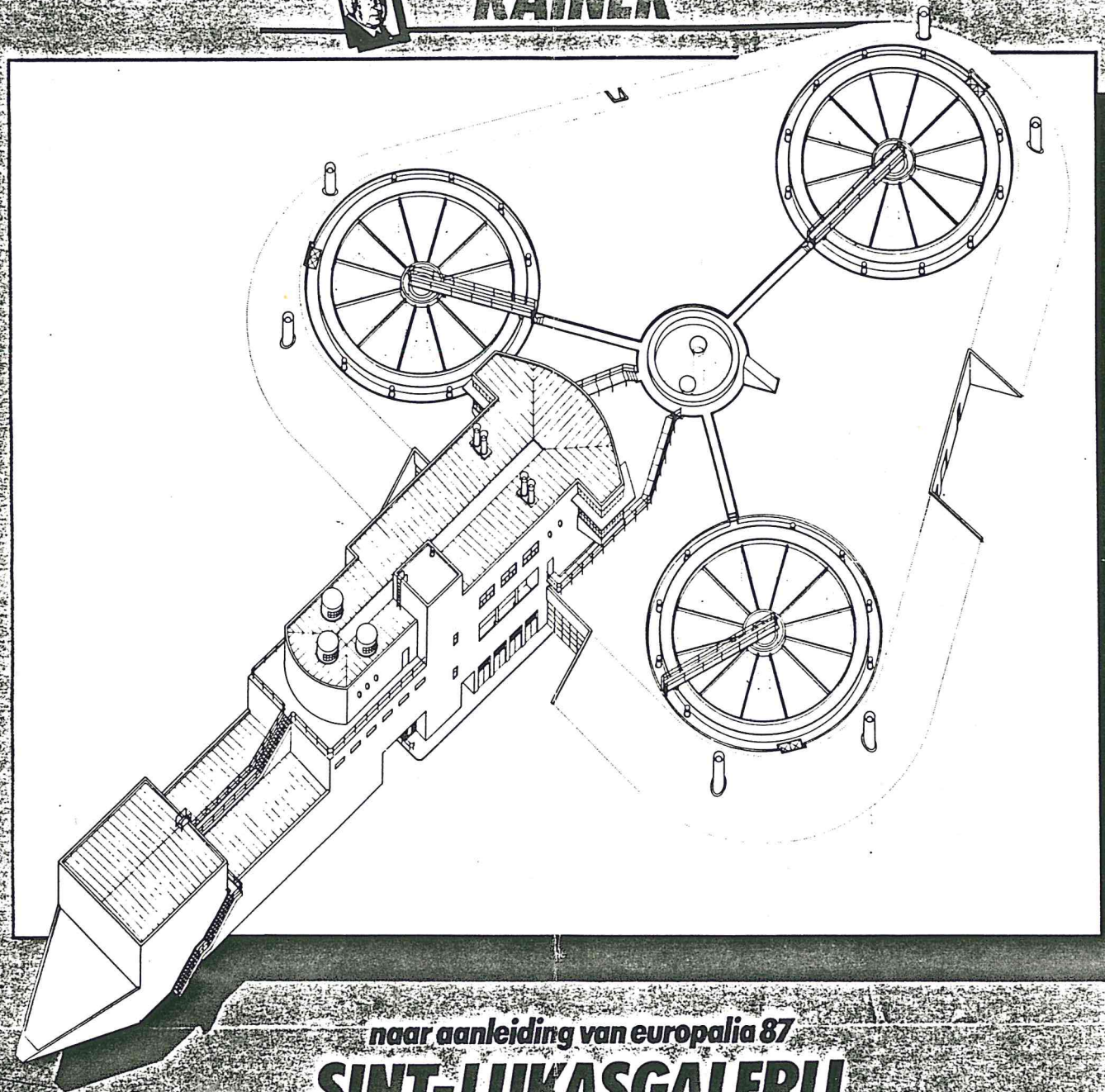
27-oktober-1986

ADAM Ph.	Maldegem
BEYNE Johan	Knokke-heist
BREYNE Toon	Ieper
CARDINAEL Philip	Brugge
CLAEYS Yvan	Brugge (St-Andries)
COTTENIER Pascal	Lauwe
COTTYN Ann	Brugge (St-Andries)
DE BRABANDERE Jan	Gent
DE MEYER Marc	Ieper
DE SCHACHT Freddy	Ruiselede
DEBRUYNE Gino	Brugge
DEBUSSCHERE Jan	Oostende
DESCHILDRE José	Ieper
DESIMPELAERE Werner	Brugge (St-Kruis)
DEVOLDER G.	Kortrijk
DUTRIEUE Michel	Oostende
FELIX Mark	Oostende
GEEROMS Bart	Tielt
GLORIEUX Luc	Oostende
HUYGHEBAERT Pierre	Gent
KERKHOF Max	Roeselare
LIEVEVROUW Paul	Brussel
MAES Franki	Oostende
MAES Luc	Oostkamp
MAES Luc	Oostende
MESSELY Annie	Kuurne
MICHIELS Didier	Gent
MOERMAN karel	Brugge (St-Michiels)
MOLLEMAN Marcel	Oostende
OSTIN Jean-Pierre	Gistel
ROTSAERT Martine	Oostende
SCHERPEREEL Hendrik	Jabbeke (Varsenare)
SUPPLY Wim	Brugge
TANGHE Jan	Oostende
TRYBOU Johan	Oudenburg
VAN BIERVLIET Erik	Brugge
VAN GELUWE Johan	Waregem
VAN LANGENHOVE Michel	Brugge (St-Andries)
VANASSCHE Eugène	Brugge (St-Michiels)
VANDE KERCKHOVE Ansfried	Wevelgem (Moorsele)
VANDECATSYNE Pierre	Brugge (St-Kruis)
VANDENBUSSCHE Georges	Tielt
VANDERMARLIERE Katrien	Gent
VANDEWALLE Jan	Brugge
VERMEERSCH Charles	Damme (Vivenkapelle)
VLAEMINCK Sieg	Hasselt

3 WEENSE ARCHITECTEN

HOLZBAUER
PEICHL
RAINER

naar aanleiding van europalia 87

SINT-LUKASGALERIJ

van 23/10 tot 12/11/86
elke werkdag van 9 tot 17 uur
vernissage : 30 okt. om 19 uur spreker : R. Trevisiol

SINT-LUKAS BRUSSEL

DE SINT-LUKASGALERIJ IS EEN INITIATIEF VAN DE SINT LUKASSTICHTING PALEIZENSTRAAT 70-1210 BRUSSEL 02/218.71.19

1030 Schaarbeek | G.P.P. | 1 | 1141
Met de medewerking van de Generale Bank

SINT-LUKASGALERIJ

3 WEENSE ARCHITECTEN

HOLZBAUER PEICHL RAINER

De Oostenrijkse bouwkunst heeft een bijzondere plaats in de hedendaagse architektuur. De architektuur van Hans Hollein is daarvan het levend voorbeeld. Sinds Otto Wagner ontstond een belangrijke konstante binnen het werk van vooraanstaande Oostenrijkse architekten. Zoals later Viktor Horta, wist Otto Wagner bouwkunst te verruimen naar een totaalkunst. Daarbij was de deskundigheid van alle medewerkers noodzakelijk en die lag rond de eeuwwisseling voor 't grijpen. Heden ten dage blijft de Oostenrijkse architektuur evenzeer getuigen van een theatrale aandacht voor detaillering en afwerking. Het zijn klassieke konstanten van architektuur en Japan is in dat opzicht een koploper.
Oostenrijkse architektuur beperken tot deze konstanten zou kortzichtig zijn. Sinds Otto Wagner heeft de stedelijke architektuur niet alleen stevige wortels met haar kontekst gekregen, maar ze ontstaat van binnen -uit. De kracht van architekturale bouwkunst is de sterke synthese van haar kompleksiteit, kompleksiteit door haar bewuste zin voor integratie en dit zowel direkt in de bouwplek als door de bewust gekozen kontinuïteit.
Waarom deze 3 Weense architekten? Wenen is een kulturele hoofdstad en de 3 namen hebben alles en niets gemeen. Niets omdat Roland Rainer duidelijk niet te vergelijken valt met Gustav Peichl en Wilhelm Holzbauer en omgekeerd. Alles omdat ze alle drie een Oostenrijkse kontradiktie in stand houden, namelijk een moderne omgeving, droommachines die verwijzen naar de natuur bij Rainer en naar de High-Tech bij Peichl, die niets heeft van industrialisatie. Alles is zoals bij Otto Wagner, handwerk. Dit laatste is trouwens een konstante binnen bouwkunst, de eenmaligheid die industrieel overkomt maar in weze stoelt op een bijna feilloze ambachtelijke totaaldetaillering. Vandaar dat deze 3 Weense architekten juweliers mogen genoemd worden, juweliers van stedelijke juwelen met een landschappelijk karakter.

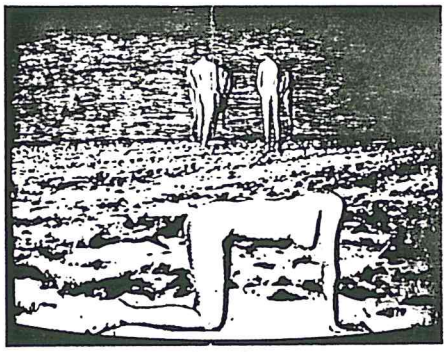
VLAANDEREN LEEFT

VLAANDEREN leeft

In een persnota licht minister van Cultuur Patrick Dewael zijn beleid toe. Centraal thema is de promotiecampagne "Vlaanderen leeft". Het cultureel imago en het cultureel leven in Vlaanderen dienen gestimuleerd en de Vlaamse cultuur dient ons belangrijkste exportproduct te worden.
Het cultuurbudget werd dit jaar met 10 percent verhoogd. Voor de begroting van 1987 wordt meer steun voorzien voor de scheppende kunstenaars.
Van zeer groot belang is de aanwezigheid van cultuur in het onderwijs, om hierdoor een geïnformeerd en geïnteresseerd publiek te verwerven. Hiertoe wordt o.a. gedacht aan het invoeren in het secundair onderwijs van een nieuw vak, cultuur, aan het instellen van een Cultuurdag naast de Sportdag, een toenemend bezoek van klassen aan tentoonstellingen, ateliers enz., het uitnodigen van culturele vertegenwoordigers, het bewerkstelligen van uitwisselingen tussen Vlaamse en Nederlandse scholen.
De recent gestarte promotiecampagne "Vlaanderen leeft" wil via krantenadvertenties een ruim publiek informeren over en uitnodigen tot diverse culturele manifestaties. Vlaanderen moet zich bewust worden van zijn eigen, rijke cultuur.

MAALSTROOM

"IN DE MAALSTROOM" AFSCHEIDSTENTOONSTELLING VAN KAREL GEIRLANDT PALEIS VOOR SCHONE KUNSTEN KONINGSSTR. 10, 1000 BRUSSEL 19 SEP. TOT 19 OKT. 1986 OPEN DINSDAG T.E.M. ZONDAG VAN 10 TOT 17 UUR.

KOEN THEYS (atelier video, St.-Lukas Brussel)

Voor zijn afscheidstentoonstelling heeft Karel Geirlandt geopteerd voor een selektie van aktuele kunst, die ook perspectieven voor de toekomst opent. Hiertoe nodigde hij drie kunstkenners uit, die tot de generatie van de eigentijdse kunstenaars behoren en hierdoor volgens Geirlandt deze kunst het beste kunnen aanvoelen en begrijpen. Deze optiek sluit aan bij de eigen loopbaan van Geirlandt, die op jonge leeftijd zelf de belangrijke internationale tentoonstellingen van Forum 1961-62 en 1963 tot stand bracht en hiermee een doorbraak van de hedendaagse kunst in ons land teweegbracht. In overleg met Geirlandt stelden Jan Hoet (Gent), Chris Dercon (Brussel) en Laurent Busine (Charleroi) een tentoonstelling van 33 internationale kunstenaars samen, waarvan verschillende voor het eerst in België exposeren. Tot de Belgische kunstenaars behoren Chantal Akerman, Jacques Charlier, Lili Dujourie, Michel Frere, Gorik Lindemans, Jean-François Octave, Guy Rombouts, Walter Swennen, Koen Theys, Charles Vandenhove, Jan Van Oost en Jan Vercruysse.

Het film- en videoprogramma van de tentoonstelling verloopt als volgt:
PROGRAMMA I: **zaterdag 20 september 1986**
zaterdag 4 oktober 1986
vanaf 12 uur.
Vertoningen van Chantal Akerman, Ericka Beckman en Charles Atlas.
PROGRAMMA II: **zaterdag 27 september 1986**
zaterdag 11 oktober 1986
vanaf 12 uur.
Vertoningen van Tony Oursler, Steve Fagin en Frank en Koen Theys.
Op **zaterdag 11 oktober om 10 uur** organiseert Jeugd en Plastische Kunsten een rondleiding, gegeven door Chris Dercon in de tentoonstelling. Voor leden van Jeugd en Plastische Kunsten is de toegang tot de tentoonstelling en de film- en videovoorstellingen gratis. Niet-leden betalen 150 fr. voor de rondleiding.
In de bookshop van het Paleis voor Schone Kunsten wordt **het storyboard van de video "Lied van mijn land - Deel 1: Het Rijngoud"** van KOEN THEYS tentoongesteld. De video "Lied van mijn land - Deel 1: Rijngoud" van Frank en Koen Theys werd gerealiseerd in het atelier video van Sint-Lukas Brussel o.l.v. Chris Dercon, Frank Vranckx en Jules Chanterie.
Gorik Lindemans, die de catalogus ontwierp studeerde in Sint-Lukas Brussel, afdeling schilderkunst.

INTERIEUR

INTERIEUR - EXTERIEUR 18 - 26 OKTOBER 86 KORTRIJK

Naar aanleiding van de 10de Biënnale van Interieur Kortrijk wordt een kunstprojekt gerealiseerd onder de noemer "Interieur - Exterieur". Beeldende kunsten, film, theater, dans, muziek, poëzie worden geïntegreerd voorgesteld in relatie tot de industrie. In een duidelijke binding met de Interieur-beurs worden kunst en bedrijfsleven samengebracht.
De kunstmanifestatie heeft plaats in de ruimten van en rond de Hallen, van v.z.w. Kanaal en in de culturele infrastructuren van de stad en randgemeenten.
Voor de beeldende kunsten zijn volgende kunstenaars vertegenwoordigd:
- de groep DROLE-O-DROME met een installatie op het plein voor de Hallen.
- de beeldhouwer BART D'HALLUIN met de installatie "Bos der Heksen en Alchemisten" op de markt te Kortrijk.
- WALTER DAEMS maakt op de centrale ontmoetingsruimte in de Hallen een installatie met broden, visnetten en kraakwitte hemden.
- Computerkunstenaar PETER BEYLS realiseert een video-project "Venster op de wereld" in de kelderruimte van de Hallen.

Tot de andere manifestaties horen o.a. een premièrevoorstelling van "Face à Face" door MICHELE-ANNE DEMEY, een première van het totaalprojekt "Portret" door YVES KNOCKAERT in uitvoering van de Nieuwe Muziekgroep, een concert door Lester Bowie's Brass Fantasy en de dansvoorstelling "Sang d'Encre" door Compagnie Doussaint-Dulsouloz.
In de Interieur-beurs zelf zijn op een oppervlakte van 26.000 m² 14 landen in 620 standen vertegenwoordigd met de nieuwste designontwerpen voor meubelen, verlichtingsarmaturen en woontextiel. Eregast is Philippe Starck. Voor de Interieur Prijsvraag (Ideeënbeurs) maakt hij deel uit van de jury met o.a. Mario Botta, Anna Castelli en Stephen Bayley. Gastland is dit jaar West-Duitsland met een tentoonstelling afkomstig uit het Kunstmuseum van Düsseldorf. Verder is er een tentoonstelling "Meubelslippertjes" met een 80-tal avant-garde meubel- en andere rariteiten en een tentoonstelling van Finse design.
Op maandag 20 oktober: studiedag rond het thema "(H)eerlijke vormgeving".

CENTRAAL STATION. SPOOR ZES 9 kunstenaars omtrent het thema steenkool.
JOHAN DAENEN afgestudeerde St.-Lukas Brussel : Prijs van het publiek.

ALBERT PEPERMANS afgestudeerde St.-Lukas Brussel.

tentoonstelling

Sint-Lukasgalerij Brussel

Paleizenstraat 70
1210 Brussel
02/218.71.19

Tentoonstellingen

23 oktober tot 12 november

3 Weense architecten :
Holzbauer - Peichl - Rainer

17 november tot 1 december
Persfotografie
ism de Lieven Gevaertstichting
open : elke werkdag van 9 tot 17 uur

Architectures de bande dessinée

Deze expositie werd samengesteld door de IFA te Parijs. Ze geeft een overzicht van de architectuur in de stripverhalen. Bij deze tentoonstelling wordt een nieuw gedeelte toegevoegd 'Spécial Belgique' met een accent op de Belgische stripverhalen. Dit tweede luik is een co-produktie van 'Fondation pour l'Architecture' en het 'Belgisch Centrum voor het Beeldverhaal'. Dit centrum zal in 1987 een onderdak vinden in het gerenoveerd warenhuis Waucquez van architect V. Horta. Ter gelegenheid van deze expositie wordt aan het publiek dit uniek bouwwerk getoond.

Fondation pour l'Architecture
55, rue de l'Ermitage
1050 Bruxelles

3 oktober - 29 november
dinsdag tot vrijdag : 12.30 tot 19 uur
zaterdag : 11 tot 19 uur

Ben Durant
'Jalousies et stores vénitiens'
1984
Woning van H. Hoste (1933)

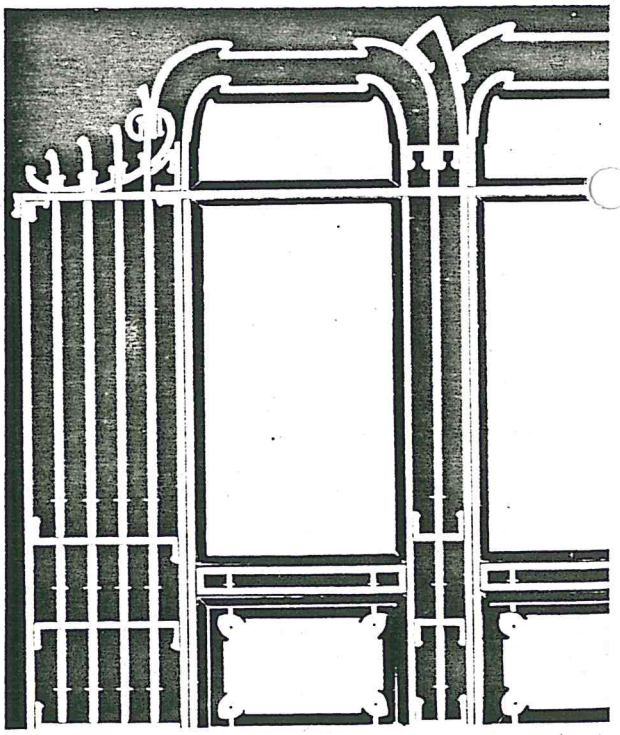
A.U. Antwerpen
Architectenbureau Ferre Verbaenen

Overzicht van de recente projecten van het architectenbureau Ferre Verbaenen.
Architectenhuis Sint-Paulusstraat 39 te Antwerpen

1 oktober tot 14 november
Maandagvoormiddag, woensdag, vrijdagnamiddag
8 tot 12 uur - 14 tot 18 uur

De Singel
Dom Hans Van der Laan

In de maand november kan men in De Singel de tentoonstelling over het werk van de bekende Nederlandse architect en theoreticus Dom Hans Van der Laan bezichtigen.
De Singel - Antwerpen : 03/237.61.58
van 12 tot 30 november
dinsdag - zondag
van 14 tot 18.30 uur
Opening op 11 november om 20 uur
door Prof. Geert Bekaert

Analysetekeningen van An Verdonck, studente Sint-Lucas Gent betreffende warenhuis Waucquez zijn opgenomen in de tentoonstelling.